

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня знаходяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЯКА НА ЦЕ ВАША ВІДПОВІДЬ?

1. ШО ВИ РОБИТЕ В МІСЯЦІ ТРАВНІ, ЩОБ ДОПОМОГТИ СВОЇМ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИМ ПРЕСІ?

Це запитання ставимо ми усім нашим організаціям: партфракціям, відділам ТУРФДім і його секцій, відділам РЗТ і ТОДОВИРНАЗУ та всім читачам і робкорам.

Деякі місцевості повідомили на сторінках преси про свої старання. Інші місцевості мовчать. Робкор не пише, мовчить і комітет.

Відвізьтесь, товариші! Ваша преса вас запитує — дайте їй відповідь.

Кожний її читач, кожний задовжений передплатник повинен відгукнутися на поклик своєї преси в цій травневій кампанії!

2. ШО ВИ РОБИТЕ В ТРАВНІ, ЩОБ ЗБІЛЬШИТИ ЧЛЕНСТВО КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ?

Це є друге запитання до кожного партійця, що він робить, щоб зміцнити свою партію членством, щоб зрекрутувати до партії передовіших та свідоміших членів наших масових організацій. Останніми часами, як ми бачимо з газети, всюди проваджено було освітлюючу працю. Виголошувано багато лекцій на біжучі теми. Говорено про економічну кризу, про класові бої, про страйкові й революційні події у різних частинах світу.

Який є з цього наслідок? Цікаво ж знати! Коли слухачі користали, коли вони вчилися, то повинні вступати до партії. Свідомому робітникові не слід стояти поза партією. І от якраз в цій травневій кампанії повинні ви, товариші й товаришки, ставати членами комуністичної партії!

Пам'ятайте про дві дуже важливі справи в травні: про свою українську робітничо-фармерську пресу й про свою комуністичну партію. Перший допомагайте, а другої членами ставайте!

НІЛЬКА СЛІВ В СПРАВІ ОДНОЇ ДИПЛОМАТИЧНОЇ ПЕРЕПИСКИ

Є в Женеві Ліга Націй. Хто ж про неї не чує? Має вона генерального секретаря — хоч не обов'язково, щоб він був генералом, але дурисвітом бути не повинен.

Є у Франції міністр закордонних справ — Бріан. Званий він світові більше, як Ліга Націй. Він вже одинадцять разів був прем'єром міністрів і він є постійним міністром справ закордонних. А 13 травня він навіть захотів бути президентом Франції на президентські вибори до Версаля привіз з собою задалегідь президентську гардиробу і характеристику. Але дата 13 дня не повезла. Так отой міністр вже через кілька років буде пан-Європу. Навіть не одну, а кілька: пан-Європу велику, пан-Європу малу, а може ще й середню. Для цієї справи заперіг він Лігу Націй.

Засідає в тій Лізі Націй така спеціальна план-європейська комісія, що за зльотом Бріана має розробити у всіх подробностях план панування французького імперіалізму над Європою, а пан-Європу над цілим світом, головні ж над тою територією й її насадженням, що називається Союз Радянських Соціалістичних Республік.

Так от та комісія розробила вже такий план і генеральний секретар Ліги Націй Ерік Друмонд — так би сказати її барабанщик, повідомляє про скликання третьої сесії отой комісії. Як він повідомляє інші держави, — ми не знаємо, а от на імя народного комісара закордонних справ СРСР т. Литвінова отой Друмонд надсилає таке повідомлення:

"Маю за честь оповістити вас, що третя сесія комісії винчена Європейського Союзу має відкритися в п'ятницю 15 травня 1931 р. об 11 годні в генеральному секретаріаті в Женеві.

При цьому ви знайдете тимчасовий порядок денний цієї сесії в тому вигляді, в якому його складала організаційна підкомісія, що засідала 23—25 березня. Як видно з цього документа, деякі уряди лишили за собою право запропонувати на момент травневої сесії змінені порядки обговорення питань, тому, на жаль, я позбавлений змоги точно повідомити вас про час, коли комісія почне обговорювати питання, що фігурують у тимчасовому порядку денному."

Більшовицькі ж комісари — це такий народ, що кожного тобі дипломатичного листа вони дають до газети, як також і свою відповідь на него. Отже Литвінов відповідає, що, мовляв, вашого листа одержав, з якого довідався, що сам секретар Ліги Націй не знає, коли будуть обговорюватися такі то справи, запрошує на них делегатів СРСР, але не знає на коли саме. Або даймо слово самому т. Литвінову. Ось що він між іншим пише отому генеральному секретареві Ліги Націй:

"Отже ви запрошуєте делегації трьох європейських держав (Радянського Союзу, Туреччини й Іспанії) прийти до Женевы, не зазначаючи певного терміну. Якщо першого вашого запрошення в зв'язку з пан-Європом мені доводилося, відзначаючи неясність та двозначність постанови сесійної комісії, відзначати, що "запрошування" доведеться поїхати до Женевы, щоб дізнатися точно, для чого їх запросять, то після вашого другого листа доводиться сказати, що "запрошування" пропонується поїхати до Женевы для того, щоб дізнатися також, на який час їх запросять"

А далі Литвінов отак ще каже:

"Я вважаю, що інші приклади подібних методів запрошення ледве чи можна знайти, вивчаючи не лише Європу, а й позаєвропейські країни. Подібні запрошення можна було б туманити, як провокування, щоб запрошені не прийшли запрошенням."

Відповівши отак, Литвінов однак повідомляє барабанщика (Друмонд) Ліги Націй, що радянська делегація приїде до Женевы між 15 а 25 травня, "щоб довідатися на який час її запросять", а потім вже задалом довідається, для чого саме її запросять.

Загалом ціле це запрошення виглядає так: "Ось ваша шапка, а от двері — просимо, посидьте, не йдіть ще". Та більшовицькі — люди не дуже то неремонтовані. Вони й саме "запрошення" зараз же публікують в пресі, свою відповідь на него, і до Женевы поїдуть і до Риму й до Лондону, що мають сказати — скажуть і вернуть домів запробити свою роботу не звертаючи уваги на всікі там рішення та постанови Ліги Націй та її комісії.

Орган уряду СРСР "Известия", коментуючи зміст цього "запрошення", каже, що він є "наслідком дипломатичної гри тих урядів, що хотіли заспросити Радянський Союз, і тих урядів, що не хотіли цього".

Значить одні хотіли, другі — не хотіли й прийшли до компромісу: "запроси, але не кажи на коли й чого, то може більшовики розсердяться й не прийдуть". А більшовики відповідають: "Зміст вашого запрошення, панове, дуже добре розуміємо, але ми проте приїдемо, довідаємося про все на місці. Й скажемо вам, що ми про вас думаємо".

ЧЕРГОВА КОМЕДІЯ ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ -- НАДЗВИЧАЙНОЇ СЕСІЇ

У Варшаві відкрилася так звана надзвичайна сесія польського союму, перетвореного на другорядний придаток фашистської диктатури. У таких обставинах "роботи" союму, який, до речі, здебільшого відпочиває, сходять лише до штемпелювання тих заходів, що їх вживає уряд, цілком нехтуючи "народним представництвом". Сесію скликано всього на три дні і тільки для того, щоб затвердити урядовий законопроект, за яким Польща здає концесію на залізничну магістраль Горішній Шлезьк. Глиня французько-польському товариству та забезпечує цю організацію державною гарантією.

Відповідно угоду з французькою фірмою Шнайдер-Крезо, що переважно виробляє зброю і постачає її не одному васалеві французького імперіалізму, вже підписав у Парижі полковник Коц, а сойм мав тільки формально схвалити цю операцію. Із телеграм уже відомо, що тут ідеться про суто лихварську, калонівильну угоду, складену, навіть за офіційною оцінкою, на дуже тяжких для Польщі умовах. Достить нагадати, що, крім позики на 40 мільйонів доларів, Польща має дістати на додачу французького контролера, що стежитиме за вилитою відсотків. Але польський фашизм готовий поступитися навіть державним суверенітетом, щоб прискорити здійснення своєї воєвничої програми, насамперед готування воєнного походу проти СРСР. Погоджуючись на великі жертви заради закінчення суто стратегічної лінії Катовиці-Гдиня, польські імперіалісти зараз зобов'язуються з цієї таки позики покрити кредити на 300 мільйонів франків, витрачені на цілі, що, за ладним висловом представників поінформованих, не мають нічого спільного з господарчими...

Не дивно, отже, що для ратифікації такої кабальної угоди фашистській диктатурі довелося створити навіть у своєму слухняному союмі ту "надзвичайну" атмосферу квалітети, якою позначилися засідання першої сесії, коли за рідну ніч ухвалювали понад 20 законопроектів. Процедурю затвердження перетворено на цинічну комедію. Угоду ухвалено суто по-військовому, якнайшпінніше, без ніякого обговорення, аби тільки відбутися потрібну формальність перед закордонним везалом та ласкавим кредитором зокрема.

У фашистсько-парламентській комедії взяли, звісно, посильну участь представники "опозиційних" партій. Вони намагалися протестувати проти... порядку денного, що по-збавляє парламент законодавчою ініціативою. Для вищої слави демократії вони навіть демонстративно покинули сесію засідань і подали пропозицію висловити недовіру голові союму.

Але всі ці "опозиційні" маневри соціял-фашистів та їхніх теперішніх співників-єдвічків тільки довершують поколоницьку комедію. Зокрема пещесівці та обєднана куркульсько-партія намагаються тільки підміняти опозиційними маневрами справжню боротьбу проти фашистської диктатури та стримати маси від цієї боротьби, спрямовуючи її на рейки демократії.

Тимчасом широкі трудящі маси в Польщі, наперекір соціял-фашистським ватажкам, і далі прямують революційним шляхом, підсилюючи свою боротьбу проти зневаженої фашистської диктатури та її соціял-фашистських посівників. Про це яскраво свідчать також нові повідомлення з Варшави про великі мітинги робітників на чолі з компетутатами та демонстрації безробітних, про активне готування польського пролетаріату до 1 травня.

ЩО НАМ ПИШУТЬ

Мейор Веб обіцяє "стрільцям" роботу по 5 доларів на день.

Нам пише товариш із Саскатунау таке:

Загостив до мене знайомий по праці робітник. Він жив на фармах. Ми розговорилися, бо довго не бачилися.

Оповідає, що на фармах йому добре жилося, нити було що, в свята одні й другі був такий пивний, що аж носом поров. Почав казати, що фармери не люблять більшовиків, зате люблять самогон і т. д.

Розуміється, я йому відповів, що яроз отаки, що роблять і п'ють самогон — не люблять більшовиків, але чесні фармери дивляться на справу інакше.

Питаю: — Що ж ти робив, скільки тобі платили?

же й ти станеш з нами до роботи."

Тоді я спитав того "стрільця", що він буде робити, коли отой його роботодавець підкаже йому й таких, як він, розбивати безробітним голови?

Він на це відповів, що "ми, стрільці, на те й організувалися, щоб битися". Ми дістанемо зброю від канадійської буржуазії й підемо бити більшовиків".

І подумав я собі після цього: ось на що організують панч, підпанки та збанкрутовані отумани січових стрільців. Організують їх для служби канадійській буржуазії, нових яничачів виховують проти робітничої класи.

Робітники стрільці! Не забувайте, що в Канаді є численне робітництво. Воно також має в цій справі дещо сказати.

В Інституті Грушевського в Едмонтоні порозбивали робітникам голови.

Нас повідомляють, що на мітингу в інституті Грушевського патріотичні погромники падали на робітників і порозбивали їм голови. Коли робітники почали ставити запитання, то промовець сказав, що "тільки ширі українці можуть ставити запитання. Далі говори-

УКРАЇНСЬКА БУРЖУАЗІЯ В 1920 Р. ЗАВЕЛА ГАЛИЦЬКУ АРМІЮ В ПОЛЬСЬКІ ТАБОРИ

(Подаємо за львівською газетою "Сила".)

Угода польської і української буржуазії і соціял-фашистів стоїть десь на порядку дня. Український фашистський табір має таку тактику. Добивши справу до доброго закінчення у Варшаві, старается тепер помаши опанувати Іллу. Маємо в руках документ з унівських кривд, документ, який доказує, що Угода піде на село над кінем, що угоди нема. Але ривісносно в своїх газетах універсальні агітують за угодою. Все те об'явлене на те, щоби ще разі заспокоїти працюючих і ратувати до теперішні впливи серед мас.

Українська буржуазія підготувала собі грити в масах в новий спосіб. "Діло" з дня 12 квітня і р. помістили статтю унівського посла Барана від загальною: "на теми польсько-українських взаємин". В тій статті розглядає Баран що справу з історичного боку. Наводить як то від 1848 р. великі ірізні переговори між польською і українською буржуазією до сьогоднішнього дня. Деякі факти Баран наміснее опускає. Ми їх наведемо в іншій статті.

Баран старается доказати угодою, що польсько-українська угода — справа не нова, що вона є в інтересі "обох народів" (себто польської і української буржуазії). Про суцисність пише ось так:

"Сьогоднішні відносини є прямою і можливою хвилі грозять катастрофою. Як наладження спокійних відносин можливе? Про те думайте обох сторонах..."

Запам'ятайте, працюючі, що по обох сторонах про те "думайте" себто по сторони польських і українських фашистів. І після того на селі Ундоридикалі говоритимуть, що угода нема!

Але то ще не все. В тій самій статті "Діло" пише Баран про програм угоди польських і українських фашистів, програм, який оголосили польські фашисти в "Часі" і "Газеті Поранній". Про те Баран пише:

"Виступи п. Бохенського в Краківському "Часі" і гр. Петра Борковського у львівській "Газеті Поранній" — стараться переконати поміст для можливо серед даних відносин наладження співжиття."

Отже польські і українські фашисти вже не тільки "думать" про "визнання", але вже додумалися до того, що таке співжиття, себто угода "серед даних відносин" можливе!

І після того на селі говоритимуть ундоридикалі, що угоди нема і бути не може! Очевидно, говоритимуть так длатого, щоби прислати обурення працюючих і поволоненні виконати собі їх в дуці заключеної вже у Варшаві угоди.

І на те, що у Варшаві угода вже заключена дає немотогрий Баран з Унда також доказ в "Ділі". В тій самій статті він пише:

"Фактичний голос у польсько-українській проблемі в Польщі (поза Польщею польсько-українська проблема для українських фашистів не існує! Ред.) буде мати "польське місце громадянство".

Що це значить? Рівняючий голос у виконанні, переведений в життя угоди має польське (не українське!) громадянство в Східній Галичині. Отже "українське громадянство" (себто українські фашисти) вже все для угоди зробили, вони вже не мають, що

ЧЕРВОНІ ІСКРИ.

"Хто спрочинив безробіття в Канаді і на кулі земській опріч Радянського Союзу і чому?"

Таке питання поставив С. Ц. з Ст. Под. Ата, редакторіві "УГ" в 17 числі тої газети. Редактор довго не надумуочись відповісти; що "коли продукція припинюється, тоді повстає безробіття". Редактор "УГ" уважає, що, як Рутенська Елевейторська Спілка "припинила", то вже припинилась вся продукція.

Редактор "УГ" опирається на тім, що на світі забракло грошей і це припинило продукцію, а тоді стало безробіття. Найбільші економісти кажуть, що на світі забагато всього натворено, нема ринків збуту товарів і тому безробіття. Іншими словами — нема зисків для капіталістів на товарах, які втворювала робітничача класа й тому безробіття, голод і холод, який охопив близько сорок мільйонів членів і членкинь робітничої класи.

Продукція олайт, але дистрибуція не добра. В дистрибуції панує анархія. Робітничача класа тому терпить голод і холод, що не може покористуватися овочами своєї праці!

Ось де собака закопана, пеще "економісте" з "УГ"!

Чому в Радянськму Союзі нема безробіття? На це питання редактор "УГ" відповідає своему читачеві ось так:

"В Радянськму Союзі безробіття було б також, якби не те, що там праця здебільша примусова, невольницька. Як би в Канаді підняли силоміццю до роботи всіх тих, що тепер роботи не мають, то також не було б безробіття. І не було б голоду, бо Канада має всіх харчі доволі. Ціла річ лише в тім, що в Канаді, помімо всіх її хліб, невольничої праці ніхто не бачивається запроваджувати".

Читачеві "УГ" було б певно цікаво знати, чому американські експерти, інженери, машиністи, вуглекопи та всікі інші фахові робітники виїзджають та бажають виїхати з країни де існує "вільна праця", до Радянського Союзу, де "силоміццю" заставляють до роботи? Нехай же цей самий читач спитає редактора "УГ", то знов буде досить "фонні", коли редактор відложить свою "фільософію".

Також нехай читач "УГ" запитає свого редактора, чому в Канаді ані "силоміццю" не годять до роботи тих, що не роблять, ані добровільно не дають їсти, вбратися та помешкани, коли в Канаді так все го є подостатком?

Пише редактор "УГ" у 18-ім числі, що обсерватори обчислювали першотравневу демонстрацію у Вінніпегу на 4,500 душ. Самим комуністам через червоні окуляри виглядало, що їх було до 7,000.

Не будемо сперечатися хто правий: обсерватори, чи "червоні окуляри". Скажемо лише, що демонстрація на першого травня у Вінніпегу під проводом компартії була сім тисяч разів більша від тої демонстрації, яку "всі українські народні товариства" у Вінніпегу й околиці "устроїли були" проти польської "пацифікації" Західної України.

Консервативні газети у Вінніпегу, як англійські так й українські, звивають лейбористів, щоби вони демонстрували, з безробітними замість комуністів. Лейбористи похвалялися, що це зробиють, але до цієї пори не видно їхньої праці. Знають, що не втнуть.

Було б добре, як би ці консервативні газети звернулися до всіх українських патріотичних та релігійних організацій у Вінніпегу, щоби вони устроювали демонстрації безробітних. Вони вже мають "експірієнс" з "великою українською народною демонстрацією" проти польських карних експедицій на Західній Україні. Драпака.